

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΟΧΟΥ

Τάξη: Β'

ΘΕΜΑ: «Αναγέννηση ενός Αρχαίου Παιχνιδιού»

Σχολικό έτος 2003-2004

Κριτήρια επιλογής του θέματος

Γνωριμία των μαθητών με τον Αρχαίο πολιτισμό έχοντας την βοήθεια των ιστορικών σημειωμάτων που υπάρχουν στο βιβλίο των μαθηματικών της Β' Γυμνασίου τα οποία αναφέρονται σε καθημερινά προβλήματα της εποχής εκείνης, τα οποία λύνονταν με βάση μαθηματικές σκέψεις.

Σκοπός και Στόχοι

Με σκέψη το πάντρεμα της ιστορίας με τα μαθηματικά των Αρχαίων λαών της Μέσης Ανατολής, τον πολιτισμό τους και την γνωριμία αυτών, φτάσαμε και στα παιχνίδια που είχαν οι λαοί της Μέσης Ανατολής.

Βλέποντας το ενδιαφέρον των μαθητών να επικεντρώνεται εκεί επιλέξαμε ένα παιχνίδι που δε γνωρίζαμε τους κανόνες του και αποφασίσαμε να φτιάξουμε τους δικούς μας, προσαρμόζοντας τους στον κορμό του παιχνιδιού που βλέπαμε μπροστά μας, έτσι ώστε να φτιάξουν τα παιδιά το δικό τους παιχνίδι με προοπτική ακόμη και για εξωσχολική χρήση.

Δραστηριότητες

Χωρισμός σε τέσσερις ομάδες όπου η καθεμία θα έκανε τις δικές της προτάσεις, δηλαδή πώς θα μπορούσε να παιξόταν το παιχνίδι τότε και πώς μπορούμε να το προσαρμόσουμε στην σημερινή εποχή. Οι σκέψεις και οι προτάσεις ήταν πάρα πολλές και γενικά η φαντασία των παιδιών μεγάλη.

Προκρίθηκαν οι 2 από τις 4 προτάσεις που παρουσιάστηκαν εκ των οποίων οι 3 είχαν κοινά χαρακτηριστικά. Τα παιδιά αποφάσισαν να παντρέψουν τις κοινές σκέψεις των 3 προτάσεων και έτσι δημιούργησαν ένα παιχνίδι. Η τέταρτη ήταν εντελώς διαφορετική και παρέμεινε ως είχε. Η εξέλιξη των 2 πλέον προτάσεων ήταν να δημιουργηθούν δύο ομάδες και ν' αρχίσουν να τις υλοποιούν, φέροντας στο σχολείο ξύλα, χρώματα και σύνεργα ζωγραφικής για να φτιάξουν τον κορμό του παιχνιδιού δημιουργώντας ταυτόχρονα και τους κανόνες του.

Η συμβολή του φιλολόγου καθηγητή, ήταν καθοριστική ιδιαίτερα στην άμβλυνση και των εμπλουτισμό της σκέψης των μαθητών, προσωκομίζοντας ιστορικά στοιχεία και δίνοντας έτσι μία διαφορετική διάσταση.

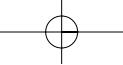
Αναμενόμενα αποτελέσματα - Συμπεράσματα

Τα αποτελέσματα ήταν ενθαρρυντικά ως προς τη ευστροφή των παιδιών. Οι προτάσεις τους ήταν γεμάτες φαντασία, για το πώς θα παιξόταν το παιχνίδι και ποιες θα ήταν οι στρατηγικές του. Τελικά στην πρώτη πρόταση επικράτησε η στρατηγική των κινήσεων με βάση ερωτήσεις γνώσεων από διάφορα θέματα, ίσως επηρεασμένα τα

παιδιά από τη σημερινή πραγματικότητα. (βλέπε ακόμη και τηλεοπτικά παιχνίδια). Η δεύτερη πρόταση ήταν καθαρά θέμα στρατηγικής. Οι κινήσεις που πρέπει να γίνονται είναι κίνηση αποφυγής χάσιμου πιονιού από αντίπαλο. Είναι σπουδαίο τα παιδιά να φτιάχνουν δικούς τους κανόνες και να τους εφαρμόζουν παίζοντας. Το πιο σημαντικό όμως, είναι ότι τα παιδιά μαθαίνουν να εργάζονται ομαδικά και να αναπτύσσουν πνεύμα αμοιβαίας συνεργασίας, συλλογικότητας και συναδελφικότητας.

Φωτογραφίες από το πρόγραμμα

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΟΧΟΥ

Τάξη: Γ'

ΘΕΜΑ: «Ηθη και έθιμα του δήμου Σοχού»

Σχολικό έτος 2003-2004

Συμμετέχοντες Εκπαιδευτικοί:

Βλαχοπούλου Καλλιόπη Φιλόλογος
Κασκαμανίδου Κυριακή Καθηγήτρια Αγγλικών
Ξυλογιάννης Χρήστος Καθηγητής Πληροφορικής

Ομάδα Κοινωνικών Εκδηλώσεων

- α) Γραικού Κυριακή
- β) Δεμερτζή Ελένη
- γ) Κελεκλή Άννα
- δ) Παράσχου Πολυχρονία
- ε) Παράσχου Φανή

Συμμετέχοντες Μαθητές:

1. Ομάδα Καρναβαλιού Σοχού α) Δογχαμματζή Ελισάβετ β) Καπούσης Παναγιώτης γ) Κερμενίδου Γεσθήμανη δ) Λάτσιου Μαρούσια ε) Μουταφίδης Γιάννης - στ) Χαρίσκος Κώστας	2. Ομάδα Γιορτών α) Αλταλίκης Δημήτρης β) Γραβάλης Απόστολος γ) Καρακώστας Δημήτρης δ) Κιρκινέζης Γιάννης ε) Παπαδόπουλος Στάθης - στ) Παρλάντζας Κώστας

Χώρος διεξαγωγής: Εργαστήριο Πληροφορικής

Κριτήρια επιλογής του θέματος

Τα κριτήρια επιλογής αυτού του θέματος ήταν τα εξής:

1. Τα ήθη και τα έθιμα ενός τόπου μπορούν να αποτελέσουν ιδανικό θέμα για μελέτη, περιγραφή και καταγραφή από παιδιά στην εφηβική ηλικία μια και σε αυτήν την ηλικία τα παιδιά τα βιώνουν πολύ έντονα και συμμετέχουν στην προετοιμασία και διεξαγωγή τους.
2. Η περιοχή του Σοχού παρουσιάζει μία μεγάλη ποικιλία από πανάρχαια ήθη, έθιμα και λαϊκές παραδόσεις, που είναι συνυφασμένα με την ιστορία της αρχαίας Ελλάδας, της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας, της Νεότερης Ελλάδας και την θρησκεία του τόπου μας. Όλα αυτά εκφράζονται μέσα από συχνές γιορτές, πανηγύρια και κοινωνικές εκδηλώσεις των κατοίκων του Σοχού που κορυφώνονται με το τετραήμερο Καρναβάλι του Σοχού.

3. Αυτό το θέμα είναι πάντοτε επίκαιρο και πρακτικά ανεξάντλητο από πλευράς εύρεσης πληροφοριών και ενημερωτικού υλικού.

Σκοπός - Στόχοι

1. Να μπορέσουν οι μαθητές/τρίες που συμμετέχουν στην ευέλικτη ζώνη να συγκεντρώσουν πληροφορίες, να μελετήσουν και να καταγράψουν σε ένα άρθρο χωρισμένοι σε 3 ομάδες [Καρναβάλι Σοχού, Γιορτές, Κοινωνικές Εκδηλώσεις (Ένα άρθρο κάθε ομάδα)], τα ήθη και έθιμα του τόπου τους, την ιστορία και τις λαϊκές παραδόσεις, τα οποία αποτελούν κοινά της καθημερινότητας τους.
2. Να καταγραφούν πληροφορίες για έθιμα τα οποία έχουν εκλείψει ή τείνουν να εκλείψουν, σε μία προσπάθεια να αποτυπωθούν στην συλλογική μνήμη των κατοίκων του Σοχού και πιθανώς έτσι να μπορέσουν στο μέλλον να διατηρηθούν.
3. Να μπορέσουν οι μαθητές/τρίες να εξοικειωθούν με την ηλεκτρονική καταγραφή πληροφοριών σε επεξεργαστή κειμένου και την γενικότερη επεξεργασία τους.
4. Να εξοικειωθούν με την χρήση του Internet για να αναζήτηση πληροφοριών και ιστοσελίδων μέσω μηχανής αναζήτησης.
5. Να αναπτύξουν μέσα από ομαδική δουλειά και συλλογική προσπάθεια τις αξίες τις συνεργασίας, της διαλογικότητας, της οργανωτικότητας και να έχουν την δυνατότητα να φέρουν σε πέρας μία εργασία με έναν πρωτότυπο τρόπο.
6. Να ενδιαφερθούν για τα ήθη, έθιμα, και την ιστορία τους τόπου τους, να τα γνωρίσουν και να αισθανθούν έτσι πιο περήφανοι για την καταγωγή τους.

Δραστηριότητες

Πέμπτη 18/12/2003: Έγινε χωρισμός των μαθητών/τριών σε ευρύτερες ομάδες θεμάτων και συζήτηση επί αυτού. Καθορίστηκαν οι επιμέρους ομάδες για τα Ήθη και Έθιμα του Δήμου Σοχού. Συμμετείχαν 17 παιδιά από την 3η τάξη του σχολείου και υπήρχαν 3 ομάδες εργασίας με 1 υποθέμα η κάθε μία:

- i) Καρναβάλι Σοχού
- ii) Γιορτές (Πανηγύρι των Αγίων Αποστόλων, Πάσχα, Χριστούγεννα, κτλ.)
- iii) Κοινωνικές Εκδηλώσεις (Λοιπά Ήθη και Έθιμα).

Δευτέρα 22/12/2003: Αναζήτηση Πληροφοριών από Μηχανή Αναζήτησης Πληροφοριών στο Internet στους H/Y του εργαστηρίου Πληροφορικής. Επίσκεψη σε μία ιστοσελίδα για το Καρναβάλι της Ξάνθης για άντληση πληροφοριών και σε μία ιστοσελίδα για το Καρναβάλι του Σοχού.

<http://www.carnival-of-xanthi.gr>

http://www.6gymnasio.gr/ACTIVITIES/reportaz/karnabali_soxu/karnab_soxu.htm

Έγινε μελέτη της δομής και του περιεχομένου του άρθρου για το Καρναβάλι του Σοχού και κριτική επί αυτού.

Πέμπτη 15/01/2004: Σύνταξη παραγράφου από όλες τις ομάδες με αφορμή φωτογραφίες από Έθιμα του Σοχού από το βιβλίο «Σοχός» της Εκπολιτιστικής Επιμορφωτικής και Λαογραφικής Κίνησης Νέων Σοχού. Κριτική για την Δομή των παραγράφων, την πληρότητα τους και την ορθότητα των πληροφοριών.

Αναλύθηκε επίσης στα παιδιά ο τρόπος με τον οποίο θα αναζητήσουν και θα συγκεντρώσουν πληροφορίες (βιβλιοθήκες, συζητήσεις με συγγενικά πρόσωπα ή γέροντες, αναζήτηση παλιών και νέων φωτογραφιών, βιβλίων, εφημερίδων και περιοδικών και μαρτυριών για ήθη και έθιμα, συνεντεύξεις κτλ.).

Σκοπός όλης αυτής της διαδικασίας εξηγήθηκε ότι θα είναι η σύνταξη ενός άρθρου

από κάθε ομάδα για το υποθέμα τους βάσει του υλικού που θα συγκεντρώσουν και τελικά η έκδοση ενός μικρού βιβλίου για τα Ήθη και Έθιμα του Δήμου Σοχού.

Πέμπτη 29/01/2004: Επίσκεψη της κυρίας Νούκου Χρυσής (πρώην Πρόεδρος της Κίνησης Νέων Σοχού) στο Γυμνάσιο Σοχού και ομιλία της για τα Ήθη και Έθιμα της περιοχής. Απαντήθηκαν ερωτήσεις, εξηγήθηκαν απορίες και κρατήθηκαν σημειώσεις από τα παιδιά.

Παρασκευή 06/02/2004: Απολογισμός Εργασίας των παιδιών στην συγκέντρωση του υλικού τους και αρχής της Ηλεκτρονικής καταγραφής των πληροφοριών μέσω του προγράμματος Microsoft Word σε έξι Η/Υ του εργαστηρίου Πληροφορικής. Ορίστηκαν έξι χειριστές των υπολογιστών για γρήγορη καταγραφή των πληροφοριών και έξι συντονιστές 2 ανά ομάδα εργασίας (2 υποομάδες ανά ομάδα εργασίας και κάθε υποομάδα με υπολογιστή και συντονιστή και χειριστή), οι οποίοι θα κρατάνε σε δισκέτα τα ηλεκτρονικά αρχεία των άρθρων. Εδόθησαν δισκέτες και γρήγορες οδηγίες για την επεξεργασία κειμένου.

Τετάρτη 11/02/2004: Συνεχίστηκε η καταγραφή του υλικού στους Η/Υ.

Παρασκευή 27/02/2004: Συνεχίστηκε η καταγραφή του υλικού στους Η/Υ.

Πέμπτη 04/03/2004: Συνεχίστηκε η καταγραφή του υλικού στους Η/Υ.

Παρασκευή 19/03/2004: Συνεχίστηκε η καταγραφή του υλικού στους Η/Υ.

Παρασκευή 02/04/2004: Συνεχίστηκε η καταγραφή του υλικού στους Η/Υ. Περάστηκαν σε Η/Υ μέσω του Scanner του Εργαστηρίου Πληροφορικής όλες οι φωτογραφίες που θα χρησιμοποιηθούν στην σύνταξη και έκδοση του εγγράφου.

Πέμπτη 22/04/2004: Ολοκληρώθηκε η Ευέλικτη Ζώνη με επίδειξη του έτοιμου φυλλαδίου και της ιστοσελίδας αυτού που αποτελούν προϊόν αυτής της προσπάθειας.

Η διεύθυνση της ιστοσελίδας είναι: http://gym-sochou.thess.sch.gr/eueliki_zoni.htm

Ένα στιγμιότυπο των δραστηριοτήτων της ευέλικτης ζώνης

Αναμενόμενα αποτελέσματα - Συμπεράσματα

- Η χειρογραφική καταγραφή και οργάνωση των πληροφοριών όλων των ομάδων σε 3 άρθρα τα οποία εκτός από κείμενο θα έχουν και φωτογραφίες. Αυτά τα άρθρα κατόπιν να αποτυπωθούν ηλεκτρονικά με χρήση επεξεργαστή κειμένου και scanner και να ενοποιηθούν σε ένα ενιαίο φυλλάδιο το οποίο θα υποστεί επεξεργασία για την έκδοση του. Εν συνεχείᾳ το φυλλάδιο μεγέθους 20 - 25 σελίδες, να εκτυπωθεί σε 25 αντίτυπα, να βιβλιοδετηθεί και να παραδοθεί από ένα αντίτυπο σε κάθε συμμετέχοντα μαθητή και εκπαιδευτικό ως επιβράβευση των προσπαθειών όλων.
- Να δημιουργηθεί ιστοσελίδα με την ηλεκτρονική μορφή του φυλλαδίου ώστε να μπορέσει όποιος θέλει να ενημερωθεί για τα ήθη και τα έθιμα του Σοχού.

3. Παρατηρήθηκε ότι οι μαθητές/τρίες εργάστηκαν με πρωτοφανή ζήλο και μεράκι, σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς που τους/τις καθοδηγούσαν και επέδειξαν εξαιρετικό ενδιαφέρον, οργανωτικότητα και μεθοδικότητα στην προσπάθεια τους να ολοκληρώσουν τα άρθρα των ομάδων τους.

Πηγές συγκέντρωσης υλικού

1. Το έντυπο υλικό που διατέθηκε από τον Δήμο Σοχού με την μορφή σημειώσεων, φωτογραφιών, αφισών σε σχέση με την ιστορία, το Καρναβάλι και τα ήθη και έθιμα του Σοχού.
2. Η κυρία Νόϊκου Χρυσή με την αφήγηση της γύρω από θέματα ηθών και εθίμων και το βιβλίο για την ιστορία του Σοχού της Εκπολιτιστικής Επιμορφωτικής και Λαογραφικής Κίνησης νέων Σοχού.
3. Συνεντεύξεις, αφηγήσεις και διηγήσεις συγγενών των συμμετεχόντων μαθητών και μαθητρίων και άλλων κατοίκων του Σοχού.
4. Οι ακολούθες ιστοσελίδες που χρησίμευσαν ως συμπληρωματικές πηγές άντλησης πληροφοριών:

<http://www.carnival-of-xanthi.gr>

http://www.6gymnasio.gr/ACTIVITIES/reportaz/karnabali_soxu/karnab_soxu.htm

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΑΡΕΘΟΥΣΑΣ

Τάξη: Α'

ΘΕΜΑ: «Θεατρική παιδεία και θεατρικό παιχνίδι. Το Θέατρο Σκιών»

Σχολικό έτος 2003-2004

Υπεύθυνοι καθηγητές του προγράμματος: Καραγιάννη Δήμητρα

Σπυράκης Γιώργος

Παυλίδου Λαμπρινή

Τρυφωνίδου Μαρία

Κριτήρια επιλογής του θέματος

Τα κριτήρια επιλογής του θεάτρου ως θέμα μελέτης συνυφαίνονται αφενός με την ίδια τη φύση του θεάτρου και τα πολλαπλά οφέλη του για τους μαθητές και αφετέρου με τα ενδιαφέροντα των ίδιων των μαθητών, οι οποίοι από την αρχή της σχολικής χρονιάς εξέφρασαν την επιθυμία τους ν' ασχοληθούν με το θέατρο. Ειδικότερα το θέατρο Σκιών προκρίθηκε με συναπόφαση καθηγητών και μαθητών λόγω της μικρής ηλικίας των παιδιών (Α' τάξη) και του ενδιαφέροντός τους γι' αυτό. Το έναυσμα δόθηκε στο μάθημα της Νεοελληνικής γλώσσας, σε μία ενότητα αφιερωμένη στο Θέατρο Σκιών με κείμενα που δραματοποιήθηκαν μέσα στην τάξη. Οι μαθητές επέδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τον «οικείο» Καραγκιόζη και θέλησαν ν' ασχοληθούν περισσότερο.

Σκοπός και Στόχοι

Ως γενικός σκοπός μπορεί να οριστεί η προαγωγή της πνευματικής ζωής των μαθητών και η ηθική και αισθητική τους καλλιέργεια μέσα από τη θεατρική διαδικασία.

Στόχοι

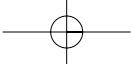
Επιδιώκεται:

1. Η γνωριμία με το θέατρο και τα βασικά του είδη στην ιστορική τους εξέλιξη.
2. Η προετοιμασία μιας μαθητικής παράστασης του Θέατρου Σκιών.
3. Η άσκηση των μαθητών στο καλλιτεχνικό πεδίο με τις δοκιμές στη γλώσσα και στις δομές της, στην άρθρωση και στο χρωματισμό του προφορικού λόγου. Επιπλέον η απόκτηση εμπειρίας που αφορά στο σώμα και τις εκφραστικές του ικανότητες.
4. Η βελτίωση της κοινωνικής και ηθικής τους συμπεριφοράς και συνακόλουθα των διαποσωπικών τους σχέσεων. Επιδιώκεται να μάθουν τα παιδιά να συνεργάζονται με πειθαρχία για έναν κοινό σκοπό χωρίς εγωισμούς.
5. Η ανάπτυξη ποικίλων δεξιοτήτων, νοητικών και πρακτικών. Για παράδειγμα να ασκηθούν στην αναζήτηση βιβλιογραφίας για το θέμα από ποικίλες πηγές, στην επιλογή των πιο σημαντικών πληροφοριών και στην καταγραφή τους. Ακόμη στην κατασκευή της φιγούρας, των σκηνικών κ.ά.

6. Ο εθισμός των μαθητών σε δημοκρατικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων και η ε-πίδειξη υπευθυνότητας.
7. Η αυτογνωσία των μαθητών και η ενίσχυση της αυτοεκτίμησής τους.
8. Η ψυχαγωγία των παιδιών μέσα από το θεατρικό παιχνίδι.
9. Η βελτίωση των σχολικών επιδόσεων των μαθητών.
10. Η βελτίωση των σχέσεων μαθητών και καθηγητών.
11. Η δημιουργία καλών θεατών, ευαίσθητων και καλλιεργημένων.

Δραστηριότητες

1. Άλλαγή της διάταξης των θρανίων και τοποθέτησή τους σε σχήμα Π.
2. Παρουσίαση από τους καθηγητές των κύριων σταθμών του θεάτρου στην ιστορική του πορεία. Ανάγνωση θεατρικών κειμένων με δραματοποίηση.
3. Συζήτηση με τους μαθητές για το αντικείμενο μελέτης. Με ποιο είδος θα ασχοληθούμε; Πρόκριση από κοινού του Θεάτρου Σκιών. Τα παιδιά αγαπούν τον Καραγκιόζη, γιατί είναι απλός, οικείος και διασκεδαστικός.
4. Χωρισμός σε ομάδες για την αναζήτηση βιβλιογραφίας. Μία ομάδα αναζητά πληροφορίες στο Internet με την καθοδήγηση της καθηγήτριας πληροφορικής. Μια δεύτερη ομάδα αναζητά βιβλιογραφία στη βιβλιοθήκη του σχολείου. Επιλέγεται και φωτοτυπείται το υλικό που μας ενδιαφέρει. Κάθε ομάδα ανακοινώνει στην τάξη τα αποτελέσματα της έρευνάς της.
5. Οι μαθητές διαβάζουν μερικές υποθέσεις του Καραγκιόζη και γράφουν οι ίδιοι τους διαλόγους για τις ιστορίες που τους αρέσουν περισσότερο. Οι καλύτερες διαβάζονται στην τάξη και δραματοποιούνται από τα παιδιά..
6. Μαθητές και καθηγητές επιλέγουν «το έργο» που θα παίξουν τα παιδιά. Επιλέγεται το «πιθάρι» με κριτήρια την πρωτοτυπία του, το διασκεδαστικό σενάριο και τους πολλούς ρόλους.
7. Τα παιδιά που επιθυμούν να πάρουν ένα ρόλο το δηλώνουν και γίνεται ανοιχτή ακρόαση σε περίπτωση που περισσότερα παιδιά επιθυμούν τον ίδιο ρόλο. Με κύρια ευθύνη των καθηγητών διανέμονται οι ρόλοι. Η θεατρική ομάδα είναι έτοιμη να ξεκινήσει τις πρόβες για να παρουσιάσει στο σχολείο μία παράσταση Καραγκιόζη.
8. Τα υπόλοιπα παιδιά χωρίζονται σε δύο ομάδες με κριτήριο τα προτιμήσεις και τις δεξιότητές τους. Η μία ομάδα είναι η ομάδα των κατασκευών. Έργο της θα είναι να φτιάξει τις φιγούρες του Θεάτρου Σκιών και τα σκηνικά. Μελετά τη σχετική βιβλιογραφία, πειραματίζεται, αγοράζει υλικά, «φτιάχνει». Είναι τα πόδια του λαμπερού τραπέζιού της παράστασης. Οι αφανείς ήρωές της. Η άλλη ομάδα είναι η ομάδα της θεωρίας γύρω από το Θέατρο Σκιών. Μελετά όλο τον όγκο των πληροφοριών, επιλέγει και γράφει. Σκοπός είναι αφενός να συνθέσουν μία εργασία για το Θέατρο Σκιών και αφετέρου να ανακοινώσουν περιληπτικά τα βασικά σημεία της εργασίας τους στην εκδήλωση που θα γίνει στο σχολείο για το θέμα. Επιπλέον βοηθούν τις άλλες ομάδες δίνοντάς τες χρήσιμο υλικό. Ακρόαση CD με διάφορες υποθέσεις του Καραγκιόζη. Τα παιδιά ακούν προσεκτικά τις φωνές και τους ήχους και σχολιάζουν. Η θεατρική ομάδα αρχίζει τις πρόβες. Στις προγραμματισμένες δραστηριότητες συγκαταλέγεται η προβολή ενός βίντεο με παράσταση Καραγκιόζη (οι προσπάθειες για παρακολούθηση μιας ζωντανής παράστασης δεν ευδοκίμησαν) και η παρακολούθηση μιας θεατρικής παράστασης.

Αναμενόμενα αποτελέσματα- Συμπεράσματα

Οι στόχοι που τέθηκαν εξαρχής αποτελούν και τα αναμενόμενα αποτελέσματα από την εφαρμογή του σχεδίου εργασίας «Θέατρο». Αναφέρουμε σε γενικές γραμμές:

1. Η γνωριμία με το θέατρο.
2. Η βελτίωση του καλλιτεχνικού γούστου των μαθητών.
3. Η ανάπτυξη των δεξιοτήτων τους.
4. Η βελτίωση της κοινωνικής τους συμπεριφοράς και της συνεργατικότητάς τους.
5. Η αυτογνωσία τους.
6. Η αντιμετώπιση του σχολείου πιο θετικά από τους μαθητές. Το δημιουργικό σχολείο που είναι ανοιχτό στις προτιμήσεις και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.

Συμπεράσματα

Το πρόγραμμα της Ευέλικτης Ζώνης παρουσιάζει πολλά θετικά στοιχεία και συμβάλλει στη δημιουργία ενός καλύτερου σχολείου, πιο κοντά στα ενδιαφέροντα των μαθητών και στις ανάγκες της κοινωνίας και της εποχής. Τα αναμενόμενα οφέλη είναι πολλά και καλύπτουν πολλούς επιμέρους τομείς: γνωστικό, ψυχοκινητικό, κοινωνικό, συναισθηματικό κ.ά. Επιπλέον θεωρούμε ότι οι μαθητές υποβοηθούνται στη βελτίωση των σχολικών τους επιδόσεων.

Βιβλιογραφία

1. Θέατρο και Σχολείο, Η τέχνη του Θεάτρου, Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Παν/ μίου Αθηνών, Αθήνα 1998.
2. Θέατρο και Σχολείο, Η Θεατρική Σχολική Δημιουργία, Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, Τμήμα Θεατρικών Σπουδών Παν/ μίου Αθηνών, Αθήνα 2002.
3. Στοιχεία Θεατρολογίας, Α' Εν. Λυκείου, Βιβλίο μαθητή, Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων. Π.Ι., ΟΕΔΒ.
4. Γ. Ιωάννου, Ο Καραγκιόζης, Νέα Ελληνική Βιβλιοθήκη, Τόμος 1, 3, Αθήνα 1979, 1985.

3ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΕΥΟΣΜΟΥ

Τάξη: Γ' Τμήμα: 3ο

ΘΕΜΑ: «Της αγάπης αίματα»

ΑΙΜΑ: ΖΩΗ, ΑΓΑΠΗΣ ΠΡΟΣΦΟΡΑ

Σχολικό έτος 2003-2004

**Οι εκπαιδευτικοί: ΒΑΡΓΕΜΕΖΗ-ΣΚΛΗΘΡΙΩΤΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΠΕ4
MANIATEA ΟΡΘΟΔΟΞΙΑ ΠΕ2**

Κριτήρια επιλογής του θέματος

Αφετηρία για την επιλογή του θέματος αποτέλεσε ο στίχος του Οδ. Ελύτη «της αγάπης αίματα» όπου συνδέεται το ΑΙΜΑ, η ΖΩΗ με την ΑΓΑΠΗ και την ΠΡΟΣΦΟΡΑ.

Οι δυνατότητες για διαθεματική προσέγγιση είναι πολλές και μπορούν να προσαρμοστούν στις ικανότητες αλλά και στις ιδιαίτερες επιθυμίες των μαθητών. Είναι δυνατόν το θέμα να οδηγηθεί σε διαχρονικές και συγχρονικές προσεγγίσεις βιολογικές, ιατρικές, κοινωνικές, θεολογικές, γλωσσολογικές, λογοτεχνικές, εικαστικές (μέσα από τα μαθήματα της βιολογίας, των λογοτεχνικών κειμένων, της γλώσσας, των θρησκευτικών, της αισθητικής αγωγής, της ιστορίας, των ξένων γλωσσών).

Επιπλέον κριτήριο αποτέλεσε η έλλειψη επαρκούς πληροφόρησης των μαθητών και πολλές φορές οι λανθασμένες αντιλήψεις σε σοβαρά θέματα που σχετίζονται με το ΑΙΜΑ όπως αιμοδοσία, πρόληψη ασθενειών, ρατσισμός, δοξασίες.

Σκοπός

Σκοπός του προγράμματος είναι:

- Η εκμάθηση τρόπων αναζήτησης πληροφοριών
- Η εκμάθηση επιλογής των παρεχόμενων πληροφοριών, η επεξεργασία, καταγραφή, σύνθεση και παρουσίασή τους
- Η προσπάθεια αντιμετώπισης των θεμάτων πολυπροσωπα
- Η καλλιέργεια κλίματος δημιουργίας στην τάξη όταν αποσυνδέεται ο βαθμός από την εργασία
- Η βελτίωση των σχέσεων καθηγητών-μαθητών μέσα από την κοινή προσπάθεια για την επίτευξη των στόχων.

Στόχοι

1. Να κατανοήσουν οι μαθητές τις πολλαπλές λειτουργίες του αίματος στο ανθρώπινο σώμα
2. Να ενημερωθούν για τις πληροφορίες που παρέχει η ανάλυση αίματος, για τις ασθένειες που εντοπίζονται με την εξέταση αίματος και που μεταδίδονται μέσω αυτού.
3. Να κατανοήσουν το σημαντικό ρόλο της πρόληψης σε θέματα υγείας.
4. Να ενημερωθούν σε ζητήματα που αφορούν στην εξέλιξη της τεχνολογίας σε τομείς όπως η διαπίστωση πατρότητας, ο εντοπισμός εγκληματιών μέσω του αίματος.

5. Να ενημερωθούν για τη νόσο της μεσογειακής αναιμίας, τις περιοχές της Ελλάδας με μεγάλο ποσοστό φορέων, για τη βοήθεια που μπορούμε να δώσουμε στους πάσχοντες μέσω της εθελοντικής αιμοδοσίας και τις δυνατότητες για πρόληψη (μέσω προγαμιάων test και αμνιοπαρακέντησης).
6. Να εναισθητοποιηθούν και να διαμορφώσουν μελλοντικά θετική άποψη στο θέμα της εθελοντικής αιμοδοσίας.
7. Μέσω της πληροφόρησης να υιοθετήσουν θετική στάση απέναντι σε κοινωνικά προβλήματα όπως ο ρατσισμός και οι προκαταλήψεις σε σχέση με τους φορείς ασθενειών που σχετίζονται με το αίμα (AIDS).
8. Να προβληματιστούν πάνω σε σοβαρά θεολογικά ζητήματα όπως η Θεία Μετάληψη και ο πόνος του αίματος του Σταυρωθέντος Χριστού «εις ἀφεσιν αμαρτιών».
9. Να ενημερωθούν σχετικά με το θέμα της έμμηνης ρύσης και να προβληματιστούν σε ζητήματα που αφορούν προκαταλήψεις και άγνοια που συνοδεύουν τη φυσιολογική αυτή λειτουργία.
10. Να διερευνήσουν το συμβολικό και όχι μόνο ρόλο του αίματος στη λογοτεχνία αλλά και την τέχνη (μουσική, κινηματογράφος, ζωγραφική).
11. Να προσεγγίσουν γλωσσικά την έννοια «AIMA» μέσω της αναζήτησης σχετικών λέξεων και εκφράσεων.

Δραστηριότητες

- Οι ομάδες των παιδιών επισκέφθηκαν τις τοπικές βιβλιοθήκες και το διαδίκτυο.
- Ανάγνωση θεατρικών αποσπασμάτων.
- Επίσκεψη σε μικροβιολογικό εργαστήριο.
- Συνεντεύξεις από εθελοντές αιμοδότες.

Συμπεράσματα - Κλίμα στην τάξη

Η εκπόνηση του προγράμματος αποτέλεσε ένα μεγάλο και συναρπαστικό ταξίδι, όπου καθηγητές και μαθητές παρασυρθήκαμε από την ορμητική ροή του αίματος.

Οι ομάδες των παιδιών λειτούργησαν συνεργατικά, δεν έλειψαν όμως και τα προβλήματα.

Αποκαλύφθηκαν ριζωμένες λανθασμένες αντιλήψεις από οικογενειακό και κοινωνικό περιβάλλον και έγινε προσπάθεια αντικατάστασής τους.

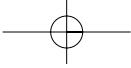
Ο διαφορετικός τρόπος εργασίας, απελευθέρωσε δυνατότητες παιδιών που τίποτε δεν τα είχε κινητοποιήσει στα τρία χρόνια παραμονής τους στο γυμνάσιο.

Συζητήθηκαν θέματα που για το σχολείο αποτελούν ταμπού.

Γνωρίσαμε τελικά τους μαθητές μας όταν αυτοί απελευθερώθηκαν.

Η χαλάρωση που παρατηρήθηκε προς το τέλος, πιθανόν να οφείλεται στην αρκετά μεγάλη διάρκεια του προγράμματος και θα μπορούσε ίσως να αποφευχθεί με προγράμματα μικρότερης διάρκειας.

Θεωρούμε ότι οι μαθητές με τη λήξη του προγράμματος είναι ενημερωμένοι σε θέματα σχετικά με το AIMA και πιο ευαισθητοποιημένοι σε ζητήματα όπως η εθελοντική αιμοδοσία, κοινωνικός ρατσισμός, ενώ συγχρόνως καταβλήθηκε προσπάθεια στην ανάπτυξη της θετικής τους σκέψης κυρίως μέσα από την πολύπλευρη διαθεματική προσέγγιση.

ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΚΟΥΦΑΛΙΩΝ

Τάξη: Β' Τμήμα: 2ο

ΘΕΜΑ: «Ο ήλιος ως πηγή ζωής»

Σχολικό έτος 2003-2004

Συντονίστρια καθηγήτρια: Μαρία Ζήκου ΠΕ17.07 Τεχνολόγος Ηλεκτρ. Μηχανικός

Συμμετέχοντες καθηγητές: Κλεάνθη Αμπατζή ΠΕ02 Φιλόλογος
Στέλλα Ξεπαπαδάκη ΠΕ05 Γαλλικών

Κριτήρια επιλογής του θέματος

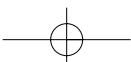
- Η Ελλάδα είναι χώρα με μεγάλη ηλιοφάνεια
- Οι μαθητές είναι εξοικειωμένοι με ιδιαίτερες εφαρμογές της ηλιακής ενέργειας που υπάρχουν στην περιοχή μας (θερμοκήπια)
Δίνει την δυνατότητα της διαθεματικής προσέγγισης μέσω της σύνδεσης διαφόρων γνωστικών αντικειμένων που αντιστοιχούν σε μαθήματα του γυμνασίου

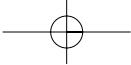
Σκοπός

Διαθεματική διερεύνηση της έννοιας του ήλιου και της ηλιακής ενέργειας

Στόχοι

- 1) Η έννοια του ήλιου στην ιστορία - μυθολογία και λογοτεχνία
- 2) Διερεύνηση των δυνατοτήτων αξιοποίησης της ηλιακής ενέργειας ως ανανεώσιμης πηγής.
- 3) Διερεύνηση των προβλημάτων σε σχέση με την ηλιακή ακτινοβολία και τη γήινη ατμόσφαιρα.

Δραστηριότητες

1) ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ (ΣΥΛΛΟΓΗ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ ΑΠΟ ΕΝΤΥΠΗ ΚΑΙ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ)

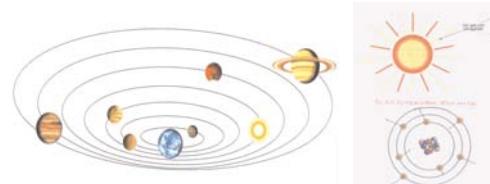
ΙΣΤΟΡΙΑ - ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

- α) Λογοτεχνικά κείμενα σχετικά με την έννοια του ήλιου.
Ο ήλιος ως πηγή έμπνευσης των ποιητών από τα ομηρικά έπη ως τη σύγχρονη ποίηση (ελληνική και γαλλική)
- β) Ο Ήλιος ως Θεότητα στην Αρχαία Ελληνική Μυθολογία.
- γ) Ο ήλιος ως λατρευτικό σύμβολο στις διάφορες θρησκείες.

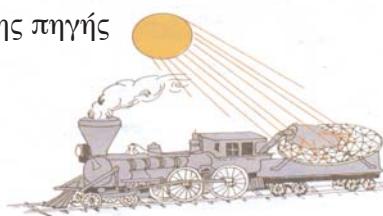
ΦΥΣΙΚΗ

- α) Ο ήλιος ως αστρικό σώμα
(Φυσική - Χημεία)
- β) Ο ήλιος στο πλανητικό σύστημα
(Αστρονομία)

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

- 1) Η αξιοποίηση της ηλιακής ενέργειας ως ανανεώσιμης πηγής
- 2) Ενεργειακά - παθητικά ηλιακά συστήματα:
  - α) Ηλιακοί συλλέκτες
  - β) Ηλιακά πάρκα
  - γ) Φωτοβολταϊκά στοιχεία
  - δ) Ηλιακά αυτοκίνητα

ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Φαινόμενο θερμοκηπίου

2) ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΣΕΙΣ

Δημιουργία φωτογραφικού υλικού. Οι μαθητές χρησιμοποιούν τις βιβλιογραφικές πηγές και δημιουργούν αρχείο με φωτογραφίες του ήλιου, ηλιακών συλλεκτών κτιρίων, ηλιακών πάρκων και πειραματικών ηλιακών αυτοκινήτων.

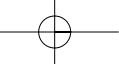
3) ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ

Σε θερμοκήπιο της περιοχής με βιολογικές καλλιέργειες κηπευτικών πιστοποιημένο από το Υπουργείο Γεωργίας. Η λειτουργία του σταματά κατά το χρονικό διάστημα 15/11- 15/1 λόγω της ελλιπούς ηλιοφάνειας στην περιοχή.

Οι κανονικές συνθήκες λειτουργίας του είναι:

θερμοκρασία 18 - 26 °C

υγρασία 65% - 85%

4) ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ

α) ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

- Δημιουργία φωτογραφικού λευκώματος
- Σχεδίαση μακέτας θερμοκηπίου
- Δημιουργία αφίσας με συλλογή ιχνογραφημάτων-γελοιογραφιών για τον ήλιο.

β) ΣΕ ΕΞΩΣΧΟΛΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ

- Κατασκευή μακέτας θερμοκηπίου σε ξυλουργείο της περιοχής

5) ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΚΕΙΜΕΝΟΥ

α) Σύνταξη κειμένου με χρήση Η/Υ

β) Δημιουργία εποπτικού υλικού: διαφάνειες και CD με φωτογραφίες από το αρχείο, τις επισκέψεις και την κατασκευή της μακέτας

6) ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΠΟΡΕΙΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ

Ανακοινώσεις με χρήση εποπτικών μέσων

Συζήτηση

Κριτική

Διάρθωση

Βασική βιβλιογραφία

Έντυπη

Ανθολόγιο Λυρικής Ποίησης Γ' Γυμνασίου, Οργανισμός Εκδόσεως Σχολικών Βιβλίων, Αθήνα 1986

Εκπαιδευτική Ελληνική Εγκυλοπαίδεια, τ. 20, Παγκόσμια Μυθολογία, Εκδοτική Α-θηνών, Αθήνα 1989

Κάλφας, Μανώλης, Παραγωγή - Μεταφορά και Διανομή Ηλεκτροικής Ενέργειας, εκδ. Ίων, Αθήνα 1997

Κείμενα Νεοελληνικής Λογοτεχνίας Α', Β', Γ' Λυκείου, Οργανισμός Εκδόσεως Σχολικών Βιβλίων, Αθήνα 2001

Κιούστης, Γιώργος, Έρευνα και Πειραματισμός στην Τεχνολογία, εκδ. Α. Σταμούλη, Αθήνα 1999

Πολίτης, Λίνος, Ποιητική Ανθολογία, τ. 1-8, εκδ. Δωδώνη, Αθήνα, χ. τ.

Farndon, John, Ταξίδι στο Χρόνο: Επιστήμη, Εφενδέσεις και Τεχνολογία, μετ. Μ. Παϊζη, εκδ. Ίριδα, Αθήνα 2002

Smith, Howard Bud, Ενέργεια: Πηγές - Εφαρμογές - Εναλλακτικές Λύσεις, μετ. Μ. Δρης, Ευγενίδειο Ίδρυμα, Αθήνα 1996

Ηλεκτρονική

<http://www.google.com.gr/search?q=cache:FRzLYiRg7HQJ:perso.wanadoo.fr/associat>

<http://www.saintpaul.gr/technology/solar.html>

<http://www.spitia.gr/greek/aiforos/ananeosimes/photovoltaic%20energy.htm>

<http://www.tsantulis.50megs.com/iliakienergeia.htm>

